

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 1531

ARCHEOLOGIENOTA Acacialaan te Zottegem (Oost-Vlaanderen)

Programma van Maatregelen

VAN LANCKER STIJN

Colofon

Uitgever	ADEDE bv
Jaar van uitgave	2026
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Janssens David
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bv. ADEDE bv is niet aansprakelijk voor eventuele schade voortvloeiend uit diens adviezen.

Inhoudsopgave

1	Gemotiveerd advies.....	- 4 -
1.1	Bevindingen bureauonderzoek.....	- 4 -
1.2	Impact geplande werken	- 5 -
1.3	Bodemopbouw & afweging noodzaak vervolgonderzoek.....	- 8 -
2	Programma van maatregelen.....	- 9 -

1 Gemotiveerd advies

Deze archeologienota heeft tot doel om door middel van de bestaande archeologische, geografische, geologische, en historische bronnen de mogelijkheid tot het aantreffen van archeologisch waardevolle sites binnen het projectgebied te onderzoeken. Aan de hand van de verzamelde informatie wordt vervolgens een programma van maatregelen opgesteld met het doel de archeologische kennis te bewaren voor de volgende generaties.

1.1 Bevindingen bureauonderzoek

Historische bronnen beschrijven Zottegem sinds de Midden-Bronstijd aan de hand van kuilen die in deze periode te dateren zijn. De locatie van deze kuilen is ten westen van het onderzoeksgebied en is door zijn hogere ligging vermoedelijk aantrekkelijker geweest naar occupatie en bewoning toe. De stad Zottegem is nooit van stadsmuren voorzien, waardoor andere afbakeningsgrenzen gezocht zijn, meestal een weg en één of meerdere perceelsgrenzen. De afbakening van de historische kern is gebaseerd op de spreiding van de bewoning van het stadscentrum zoals die op het primitief kadaster en de kaart van J.J. de Ferraris geregistreerd staat. Deze grens omvat de burcht van de heren van Zottegem en de bewoning langsheen de grote in- en uitvalswegen. De noordelijke afbakening bestaat uit de perceelsgrens van het domein van het kasteel van Egmont die overeenkomt met het valleitje van de Bettelhovebeek. In het oosten bestaat de grens uit verscheidene perceelsgrenzen en een aantal straten: Vestenstraat, De Pauwstraat, Kapellestraat, Hospitaalstraat, Kleine Nieuwstraat. Vanaf de 14^e eeuw ontwikkelde de bewoning zich langsheen de Nederstraete, de huidige Heldenlaan, de Markt en de Hoogstraat. De algemene vorm van het stratennet blijft onveranderd sinds het einde van de 18e eeuw. Tegen het eind van de 19e eeuw een spoorlijn aangelegd ten westen van het studiegebied die daar plaatselijk de wegen afsnijdt.

Bij het toetsen van het onderzoeksgebied aan historische kaarten kan vastgesteld worden dat het onderzoeksgebied ver (ca. 600-800 meter) buiten de historische kern van Zottegem valt en er met andere woorden geen deel van uitmaakte. Cartografische bronnen beschikbaar vanaf de helft van de 17^e eeuw schetsen een situatie waarbij het onderzoeksgebied nooit bebouwing kende, maar als braakliggend terrein zich bevond binnen een omgeving van akker- en weilanden. Bebouwing in de regio is nagenoeg volledig afwezig. Het projectgebied zelf wordt gekenmerkt door een zuid-noordelijke lopende natte zone die zich strekt tot aan de Bettelhovebeek in het noorden. Opvallend echter is hoe de historische kaarten zoals Villaret, Ferraris en Vandermalen een sterk golvend landschap lijken weer

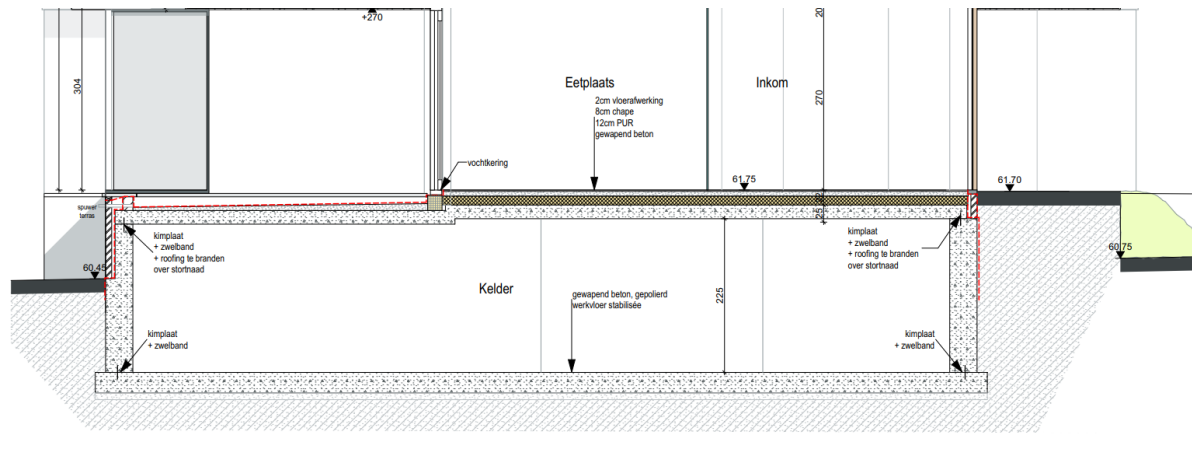
te geven waarbij het onderzoeksgebied zich eerder in een depressie lijkt te bevinden. Waterlopen binnen het projectgebied ontbreken echter, we bevinden ons eerder in een nattere lager gelegen zone die binnen zijn omgeving in noordoostelijke richting lijkt af te hellen. In de hedendaagse situatie echter is de omgeving eerder vlak. De aanwezige vijver bevindt zich eveneens lager in het sterk afhellend microlandschap binnen het onderzoeksgebied. Deze indicaties maken het onderzoeksgebied weinig aantrekkelijk voor bewoning in het verleden, namelijk in een natte zone vlakbij het water. Dit ondanks het feit dat de ruime regio van Zottegem gekenmerkt wordt door een Romeinse aanwezigheid en er een hoog potentieel is voor deze periode.

1.2 Impact geplande werken

De archeologienota die hier voorligt, wordt opgesteld in het kader van een omgevingsaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen voor de afbraak van de bestaande bebouwing en de bouw van 5 eengezinswoningen. Hiervoor wordt in eerste instantie de bestaande vijver gedempt en de bestaande bebouwing gesloopt.

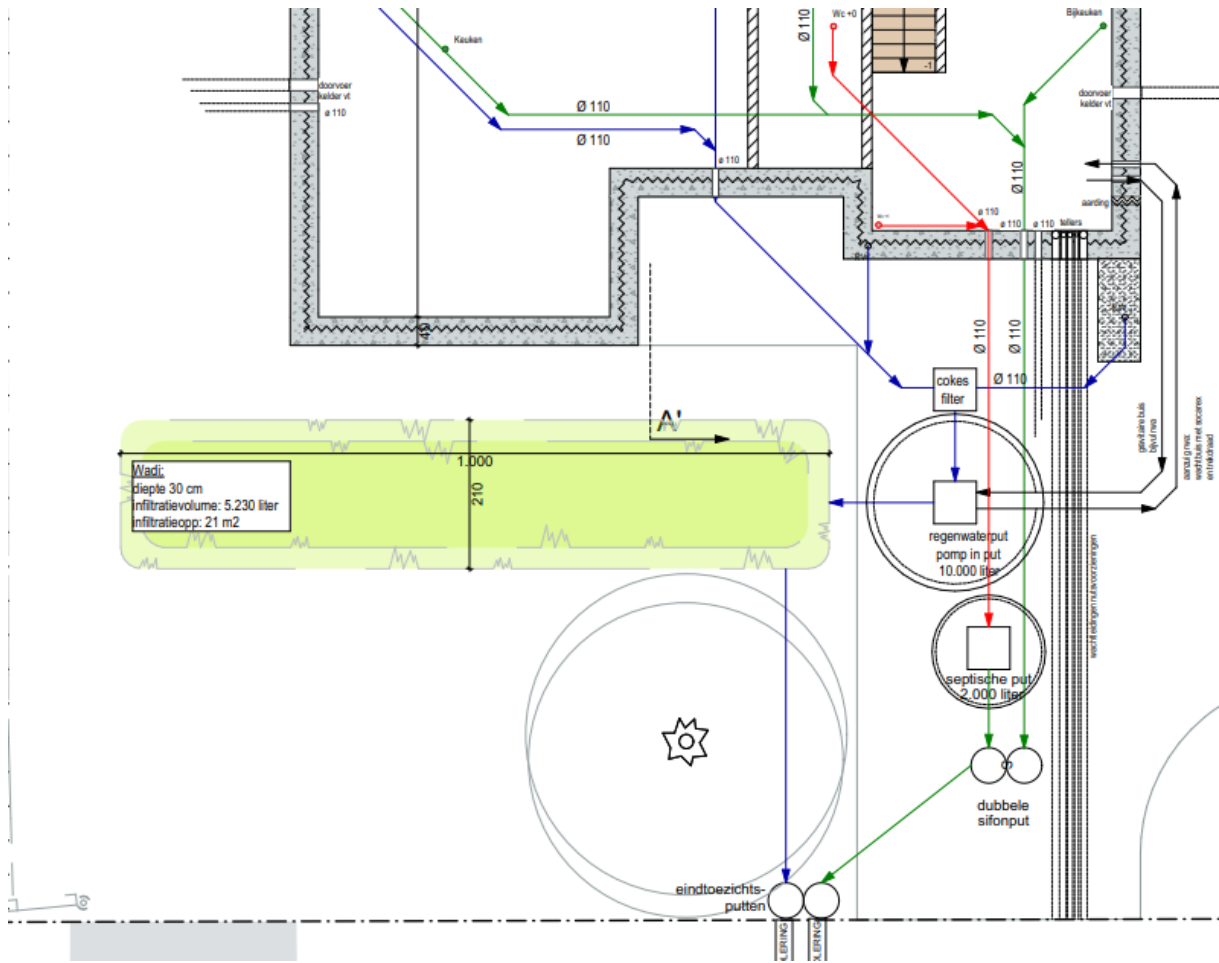
De woningen hebben een oppervlakte van respectievelijk 139, 145, 133, 95 en 95 m². Woningen 1,2 en 3 worden onderkelderd. Er wordt uitgegaan van een uitgraving van ca. 1,50m diep ter hoogte van de woningen voor de aanleg van kelders, nutsleidingen, etc:

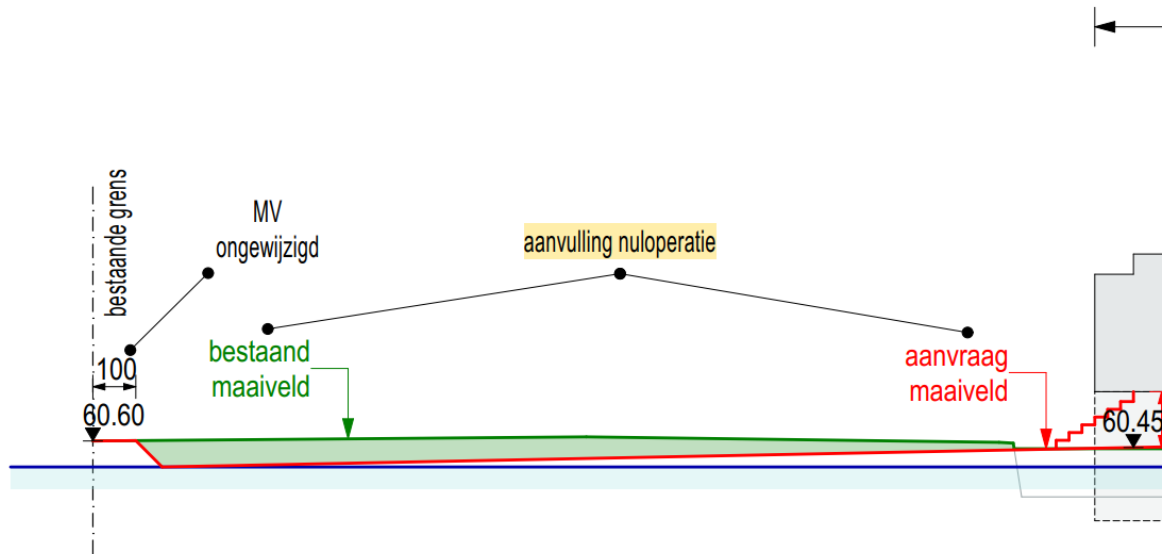
Woningen 4 en 5 worden niet onderkelderd. Er wordt uitgegaan van verstoringen tot maximaal 1,5m ter hoogte van de funderingen.

Aan de straatkant worden wadi's voorzien voor de opvang van regenwater. Deze meten respectievelijk 10 op 2,1m, 8 op 2m, 5,5 op 3,5m, 3 op 2,7m en 3 op 2,7m . Alle wadi's worden 30 cm diep gegraven. Aan de straatkant voor iedere woning worden ook gegraven voor septische putten, regenwaterputten, sifonputten en toezichtspotten.

Ter hoogte van de woningen en aan de straatkant zijn dus zeker verregaande grondroerende werkzaamheden gepland:

Ook de tuinzone zal gegraven worden. Hier staat namelijk een aanpassing van het maaiveldniveau gepland. Voornamelijk bij woningen 1 en 2 gaat het om een aanzienlijke afgraving tot ca. 70 cm (achteraan in de tuin van woning 1):

Samengevat lijken deze geplande werken zeker een bedreiging te vormen voor het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed.

1.3 Bodemopbouw & afweging noodzaak vervolgonderzoek

De huidige bebouwing heeft reeds een verstoring van het bodemarchief met zich meegebracht. Doordat het gebouw onderkelderd is, zoals te zien in de bijgevoegde fotoreportage, zullen de nieuwe ingrepen deels plaatsvinden binnen een zone waarbinnen geen archeologisch potentieel meer bestaat. Verder bleek uit het landschappelijk bodemonderzoek ook dat het bodemarchief rondom het gebouw reeds verstoord is, waardoor het archeologisch kennisvermeerderingspotentieel hier ook zeer laag is. Het potentieel tot kennisvermeerdering bij verder onderzoek is bijgevolg heel klein en vanuit een kosten baten analyse niet te verantwoorden. Bijgevolg adviseert ADEDE de terreinen vrij te geven.

2 Programma van maatregelen

Binnen het verslag van resultaten en bovenstaand gemotiveerd advies werd aangetoond dat het potentieel op waardevolle kenniswinst ontbreekt bij de uitvoer van verder archeologisch (voor)onderzoek. Volgens artikel “§5.2 van de Code van Goede Praktijk” is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. Verdere maatregelen inzake archeologisch onderzoek worden dan ook – conform de Code van Goede Praktijk – niet voorgesteld.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht. Eventuele toevalsvondsten dienen steeds gemeld te worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed.